

WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO UZYSKANIA POSZCZEGÓLNYCH ŚRODROCZNYCH I ROCZNYCH OCEN Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASIE IV

Na daną ocenę obowiązują ucznia również wymagania na wszystkie oceny niższe oraz te, które należało spełnić we wcześniejszych latach.

Każdy uczeń zobowiązany jest przeczytać wszystkie obowiązujące lektury i znać ich treść.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, którego wyniki nie osiągają poziomu wymagań koniecznych, w związku z tym nie jest w stanie, nawet z pomocą nauczyciela, wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności. Brak wiedzy i umiejętności wyklucza osiągnięcie nawet minimalnego postępu.

Sprawności	Wymagania edukacyjne			
	ocena: dopuszczający	ocena: dostateczny	ocena: dobry	ocena: bardzo dobry
	Uczeń:			
I. Kształcenie literackie i kulturowe.	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat świata przedstawionego utworu • dostrzega obrazy poetyckie w utworach o nieskomplikowanej strukturze semantycznej • zna pojęcie fikcja literacka • wymienia prawdopodobne (realistyczne) elementy świata przedstawionego • rozpoznaje czytany utwór jako baśń, hymn • zna pojęcie epitet, 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wybrane elementy świata przedstawionego utworu • wypowiada się na temat obrazów poetyckich w wierszach • odróżnia fikcję literacką od rzeczywistości • wymienia nieprawdopodobne (fantastyczne) elementy świata przedstawionego • wskazuje cechy gatunkowe baśni, hymnu • odróżnia uosobienie od ożywienia • nadaje tytuły wybranym 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje wybrane elementy świata przedstawionego w różnych utworach • analizuje obrazy poetyckie w czytanych utworach • odróżnia fikcję filmową od rzeczywistości • wypowiada się na temat fantastyki w baśniach • analizuje cechy baśni tradycyjnej i współczesnej • wskazuje w tekście literackim epitety, porównania, przenośnie (w tym uosobienia i ożywienia) • dostrzega funkcję tytułu 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat świata przedstawionego podczas analizy tekstów podejmujących grę z konwencją literacką • analizuje rolę środków językowych w tworzeniu obrazów poetyckich • określa rolę autora tekstu w kreowaniu fikcji literackiej • wypowiada się na temat elementów fantastycznych w utworach współczesnych • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o cechach

	<p>porównanie, przenośnia, uosobienie, ożywienie</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje i omawia tytuł w utworu • rozpoznaje wers, zwrotkę i refren, wskazuje rymy w wierszu • wyodrębnia wydarzenia fabuły i ustala ich kolejność • zna pojęcie dialog, wyszukuje wypowiedzi bohaterów tekstu • zna pojęcia podmiot liryczny, narrator, bohater • zna pojęcia narrator, narracja • wskazuje w tekście bohatera głównego • określa tematykę utworu • nazywa swoje reakcje czytelnicze • objaśnia dosłowne znaczenia w tekstach • wypowiada się na temat sytuacji bohaterów literackich • wypowiada się na temat wybranych zagadnień i znaczeń utworu • podejmuje próbę 	<p>częściom utworu</p> <ul style="list-style-type: none"> • odróżnia wiersz ciągły od stroficznego i rymowy od wiersza bez rymów • omawia wydarzenia fabuły • objaśnia pojęcie dialog • omawia cechy bohatera, narratora, podmiotu lirycznego • odróżnia autora od narratora • określa cechy bohatera głównego • omawia tematykę utworu • opisuje wrażenia towarzyszące odbiorowi tekstów literackich • rozumie proste przenośne znaczenia w tekstach • określa doświadczenia bohaterów literackich • przedstawia własne rozumienie utworu • wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne • wskazuje pozytywne i negatywne cechy bohaterów oraz aspekty sytuacji • wskazuje wartości ważne dla bohaterów literackich • rozpoznaje tekst 	<p>jako elementu konstrukcyjnego utworu</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa wers, zwrotkę, refren, rymy, liczbę sylab w wersie jako elementy rytmizujące wypowiedź • analizuje przebieg zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność • porównuje wypowiedzi bohaterów i narratora • wypowiada się na temat uczuć i przeżyć bohatera, podmiotu lirycznego, • objaśnia funkcję narracji w tekście • prezentuje swój pogląd na temat bohatera głównego • określa problematykę utworu • opisuje wrażenia towarzyszące odbiorowi różnych tekstów kultury • odróżnia znaczenia dosłowne od prostych znaczeń przenośnych • porównuje sytuację bohaterów literackich z własnymi doświadczeniami • uzasadnia swoje rozumienie utworu • wykorzystuje w interpretacji tekstów znajomość innych utworów 	<p>gatunkowych utworów w ich analizie i interpretacji</p> <ul style="list-style-type: none"> • objaśnia funkcje językowych środków stylistycznych w czytanych utworach • analizuje wpływ tytułu na odbiór tekstu • używa funkcjonalnie pojęć wiersz ciągły, stroficzny, rymowy, bezrymowy podczas analizy wiersza • funkcjonalnie stosuje słownictwo określające następstwo zdarzeń • omawia sposób zapisu dialogu w tekście • określa motywy działania bohatera, określa stosunek narratora do wybranych elementów świata przedstawionego utworu • dostrzega różne formy narracji w tekście • posługuje się argumentami, wyrażając swój stosunek do postaci głównej w utworze • omawia problematykę utworu • opisuje emocje towarzyszące odbiorowi różnych tekstów kultury • funkcjonalnie wykorzystuje swoją wiedzę
--	--	---	--	--

	<p>interpretacji tekstów</p> <ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat postaci i zdarzeń wskazuje wartości piękna, dobra, prawdy w czytanych utworach rozpoznaje tekst literacki wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost określa temat tekstu zna pojęcie tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie, akapit wydobywa z tekstu wskazane informacje rozpoznaje czytany utwór jako komiks odróżnia dzieło literackie od filmu i spektaklu teatralnego posługuje się terminami scena, aktor, gra aktorska, dekoracja w kontekście widowiska teatralnego przedstawia wybrane fakty dotyczące historii kina odróżnia film od programu informacyjnego zna pojęcie adaptacja 	<p>informacyjny</p> <ul style="list-style-type: none"> odczytuje informacje wyrażone wprost wyciąga wnioski z tekstu wyodrębnia w tekście części kompozycyjne porządkuje informacje z tekstu wskazuje charakterystyczne cechy komiksu rozpoznaje różne teksty kultury posługuje się terminami kostium, rekwizyt, charakteryzacja, muzyka w kontekście widowiska teatralnego posługuje się pojęciami związanymi z filmem (scenariusz, reżyseria, ujęcie, gra aktorska, muzyka, reżyser, kadr, plan filmowy) rozpoznaje wybrane gatunki filmowe objaśnia pojęcie adaptacja utworu w odniesieniu do wybranych dzieł filmowych porównuje treści tekstów kultury z rzeczywistością znaną mu z własnego doświadczenia dokonuje odczytania 	<p>literackich</p> <ul style="list-style-type: none"> prezentuje swój pogląd na temat bohaterów i sytuacji zestawia wartości i ich przeciwieństwa utworach na zasadzie kontrastu odróżnia tekst literacki od informacyjnego dostrzega w tekście treści wyrażone wprost i pośrednio określa główną myśl tekstu określa funkcję wstępu, rozwinięcia, zakończenia odróżnia informacje ważne od drugorzędnych funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o budowie komiksu do jego odbioru wskazuje środki artystycznego wyrazu charakterystyczne dla literatury, filmu, teatru wyodrębnia różne elementy składające się na widowisko teatralne rozpoznaje poszczególne plany filmowe wyjaśnia różnicę między filmem animowanym a innymi gatunkami filmowymi wskazuje różnice między tekstem literackim a jego 	<p>do objaśnienia przerośnych znaczeń w tekstach</p> <ul style="list-style-type: none"> komentuje sytuację bohaterów literackich w odniesieniu do doświadczeń współczesnych nastolatków funkcjonalnie używa różnych środków językowych do uzasadnienia swojego rozumienia utworu wykorzystuje w interpretacji tekstów wiedzę o różnych tekstach kultury posługuje się argumentami, wyrażając swój stosunek do bohaterów i sytuacji odczytuje wartości i antywartości wpisane w teksty kultury określa funkcje tekstu literackiego i informacyjnego odczytuje treści wyrażone wprost i pośrednio analizuje i interpretuje główną myśl tekstu omawia relacje między częściami wypowiedzi hierarchizuje informacje charakteryzuje komiks jako tekst kultury objaśnia swoistość tekstów kultury przynależnych do literatury, teatru, filmu,
--	---	---	--	---

	<p>utworu literackiego</p> <ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat treści tekstów kultury dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją realistyczną (np. ilustracja) z uwagą odbiera filmy, spektakle, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży 	<p>tekstów poprzez przekład intersemiotyczny, posługując się bardziej złożoną konwencją realistyczną (np. komiks)</p> <ul style="list-style-type: none"> świadomie odbiera filmy, spektakle, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży 	<p>adaptacją</p> <ul style="list-style-type: none"> komentuje treści tekstów kultury w odniesieniu do własnego doświadczenia dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją symboliczną (np. plakat) wykorzystuje swoją wiedzę na temat tekstów kultury, odbierając filmy, spektakle, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży 	<p>muzyki, sztuk plastycznych i audiowizualnych</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje środki wyrazu charakterystyczne dla pantomimy określa właściwości i funkcje poszczególnych planów filmowych nazywa tworzywo przekazów audiowizualnych (ruchome obrazy, dźwięk) wskazuje różnice pomiędzy tekstem literackim a jego adaptacją sceniczną i radiową odbiera tekst kultury jako źródło wzbogacania własnych doświadczeń dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją abstrakcyjną (w połączeniu z muzyką) aktywnie odbiera filmy, spektakle, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży, czyniąc je źródłem swoich działań twórczych
II. Kształcenie językowe.	<ul style="list-style-type: none"> wie, na jakie pytania odpowiada rzeczownik, czasownik, przymiotnik i przysłówki 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w wypowiedziach rzeczownik, czasownik, przymiotnik i przysłówki 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje różnice między rzeczownikiem, czasownikiem, przymiotnikiem i 	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcje rzeczownika, czasownika, przymiotnika, przysłówka w tekście

	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje formy bezokolicznika • rozpoznaje w tekście formy liczb odmiennych części mowy • używa przymiotników i przysłówków we właściwych kontekstach • stara się przestrzegać poprawności gramatycznej wyrazów odmiennych • zna pojęcia podmiot, orzeczenie, określenia • wie, że wyrazy w zdaniu łączą się w związki wyrazowe • rozpoznaje wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące • wie, jak zbudowane jest zdanie • zna pojęcie zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte • stosuje formy grzecznościowe w swoich wypowiedziach • przedstawia się w kilku zdaniach w różnych sytuacjach komunikacyjnych • rozumie dosłowne znaczenia wyrazów w wypowiedzi • rozumie znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega rolę czasownika w wypowiedzi • rozpoznaje w tekście formy czasów i rodzajów gramatycznych • rozumie rolę przymiotników i przysłówków w opisie świata • przestrzega poprawności gramatycznej wyrazów odmiennych, tworząc wypowiedzi o nieskomplikowanej strukturze językowej • rozpoznaje podmiot i orzeczenie w zdaniu • wyodrębnia związek główny • używa celowo wypowiedzeń oznajmujących, pytających i rozkazujących • odróżnia zdanie od wypowiedzenia bez czasownika • rozpoznaje w tekście zdanie pojedyncze rozwinięte oraz nierozwinięte i rozumie ich funkcje • posługuje się oficjalną i nieoficjalną formą polszczyzny 	<p>przysłówkiem</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie funkcję bezokolicznika • rozpoznaje w tekście formy osób • uwzględnia w wypowiedziach różne natężenie cech i właściwości • stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych • rozpoznaje funkcje składniowe orzeczenia, podmiotu i określeń w zdaniu • rozróżnia wyrazy określane i określające • używa wypowiedzeń wykrzyknikowych ze świadomością ich funkcji • wyodrębnia równoważnik zdania w tekście • przekształca konstrukcje składniowe – zdania w równoważniki zdań i odwrotnie • posługuje się oficjalną nieoficjalną formą polszczyzny ze świadomością zróżnicowania tych form • stosuje formy grzecznościowe w wypowiedzi ustnej i 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o osobowych i nieosobowych formach czasownika w swoich wypowiedziach • określa funkcje form liczb, czasów, rodzajów i osób w wypowiedzi • używa we właściwych kontekstach przymiotników i przysłówków o różnych natężeniach cechy • stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych • wyjaśnia funkcję orzeczenia, podmiotu i określeń w zdaniu • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o budowie zdania w swoich wypowiedziach • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych typach wypowiedzeń ze względu na cel wypowiedzi • funkcjonalnie stosuje w praktyce językowej zdania i równoważniki zdań • rozumie funkcjonalność przekształceń składniowych • zna i funkcjonalnie stosuje formy grzecznościowe używane w
--	--	--	---	---

	<p>wybranych stałych związków wyrazowych poznanych na lekcjach</p> <ul style="list-style-type: none"> • tworzy wypowiedzi wyrażające różne intencje, np. prośbę, polecenie, podziękowanie, przepraszenie • zna pojęcie synonim, wyraz bliskoznaczny • w sposób logiczny i spójny wypowiada się na tematy związane z otaczającą rzeczywistością • rozumie, że tekst jest komunikatem • zna pojęcia nadawca i odbiorca wypowiedzi, posługuje się nimi w odniesieniu do różnych sytuacji codziennych • określa sytuację komunikacyjną • rozpoznaje komunikaty wyrażane za pomocą gestów • zna pojęcia głoska, litera, sylaba • zna pojęcie etykieta językowa i stara się stosować jej zasady • zna reguły pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – rz, ź, ó, u, h, ch, – nie z rzeczownikami, przymiotnikami, 	<ul style="list-style-type: none"> • dostosowuje sposób powitania i pożegnania do sytuacji komunikacyjnej • rozumie proste przenośne znaczenia wyrazów w wypowiedzi • używa w swoich wypowiedziach wybranych stałych związków wyrazowych poznanych na lekcjach • stosuje różne typy wypowiedzeń w zależności od zamierzonego celu wypowiedzi • wie, że formy fleksyjne wyrazów nie są ich synonimami • wie, że treść tworzonych zdań powinna nawiązywać do wcześniejszych części tekstu • rozróżnia typy komunikatu: informacyjny, literacki, ikoniczny • identyfikuje nadawcę wypowiedzi w opowiadaniach, powieściach, baśniach • rozumie wpływ sytuacji komunikacyjnej na kształt wypowiedzi • rozpoznaje i nazywa uczucia wyrażane za 	<p>pisemnej (pozdrowienia, list, życzenia SMS)</p> <ul style="list-style-type: none"> • odróżnia znaczenia dosłowne wyrazów znaczeń przenośnych • używa stałych związków wyrazowych zrozumieniem i świadomością celu • posługuje się pozawerbalnymi środkami komunikowania się stosownie do okoliczności i celu wypowiedzi • świadomie zastępuje powtarzające się wyrazy ich synonimami • używa spójników i zaimków (bez znajomości terminów – etap propedeutyczny) w celu zespolenia tekstu • wie, że niektóre komunikaty różnią się systemem znaków • identyfikuje i opisuje nadawcę wypowiedzi lirycznej • dostosowuje sposób wyrażania się i zachowania do sytuacji komunikacyjnej • rozpoznaje znaczenie różnych niewerbalnych środków komunikacji • określa funkcje głosek, 	<p>oficjalnej i nieoficjalnej formie polszczyzny</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostosowuje sposób wyrażania się do sytuacji komunikacyjnej • świadomie wykorzystuje wyrazy o przenośnych znaczeniach do tworzenia własnych wypowiedzi • świadomie wykorzystuje stałe związki wyrazowe do bogacenia warstwy językowej własnych wypowiedzi • podkreśla intencje wypowiedzi pozawerbalnymi środkami porozumiewania się • funkcjonalnie stosuje synonimy w celu wzbogacenia językowego wypowiedzi • stosuje synonimy w celu uzyskania spójności tekstu • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych typach komunikatów • funkcjonalnie posługuje się terminami nadawca odbiorca wypowiedzi podczas odbioru tekstów kultury • posługuje się różnymi werbalnymi i
--	--	--	---	--

	<p>czasownikami i przysłówkami</p> <ul style="list-style-type: none"> – wielką i małą literą – ą i ę – i po spółgłoskach • zamyka wypowiedzenia oznajmujące kropką 	<p>pomocą mimiki</p> <ul style="list-style-type: none"> • objaśnia różnicę pomiędzy głoską i literą • stosuje zasady etykiety językowej w sytuacjach codziennych • stara się przestrzegać poprawności ortograficznej w zakresie pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – rz, ż, ó, u, h, ch, – nie z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami – wielką i małą literą – ą i ę – i po spółgłoskach • stosuje poprawnie kropkę, znak zapytania lub wykrzyknik na końcu wypowiedzeń 	<p>liter, sylab</p> <ul style="list-style-type: none"> • przestrzega zasad etykiety językowej wymaganych w korespondencji • stosuje w większości wyrazów reguły pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – rz, ż, ó, u, h, ch, – nie z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami – wielką i małą literą – ą i ę – i po spółgłoskach • stosuje poprawnie kropkę w zapisie dat 	<p>pozawerbalnymi środkami komunikacji – stosownie do sytuacji</p> <ul style="list-style-type: none"> • nazywa i komentuje emocje wyrażane za pomocą różnych form ekspresji pozasłownej • wykorzystuje wiedzę o głoskach, literach i sylabach w analizie warstwy brzmieniowej tekstów • przestrzega zasad etykiety językowej podczas komunikacji za pomocą narzędzi nowoczesnych technologii informacyjno – komunikacyjnych • stosuje we wszystkich wyrazach reguły pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – rz, ż, ó, u, h, ch, – nie z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami – wielką i małą literą – ą i ę – i po spółgłoskach • poprawnie używa różnych znaków interpunkcyjnych
III. Tworzenie wypowiedzi.	<ul style="list-style-type: none"> • krótko wypowiada się na zadany temat związany z otaczającą rzeczywistością 	<ul style="list-style-type: none"> • aktywnie uczestniczy w rozmowie na zadany temat • rozpoznaje argumenty w 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się logicznie na tematy związane z poznanymi tekstami kultury 	<ul style="list-style-type: none"> • świadomie porządkuje i komponuje treść swoich wypowiedzi

<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie argument • tworzy logiczne i w przeważającej części uporządkowane wypowiedzi • wyszukuje w tekście informacje • tworzy według podanego wzoru wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis przedmiotu, opis miejsca, list, zaproszenie, ogłoszenie, życzenia, pozdrowienia • wygłasza tekst z pamięci • sporządza według podanego wzoru odtwórczy plan ramowy wypowiedzi • redaguje według podanego wzoru proste notatki w różnych formach • opowiada o treści przeczytanych utworów • wie, że współczesne komunikaty (SMS, e mail) muszą być poprawne pod względem językowym i ortograficznym • tworzy według podanego wzoru opowiadania na temat dalszych losów bohatera tekstu • odwołuje się do swojej wiedzy o języku w 	<p>wypowiedzi</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie akapit i rozumie jego funkcję w wypowiedzi • ocenia przydatność uzyskanych informacji • tworzy samodzielnie wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie(twórcze, odtwórcze), opis przedmiotu, opis miejsca, list, zaproszenie, ogłoszenie, życzenia, pozdrowienia • recytuje ze zrozumieniem tekst poetycki lub fragment prozy • sporządza samodzielnie odtwórczy i twórczy plan ramowy wypowiedzi • tworzy samodzielnie prostą notatkę w formie tabeli, kilkuzdaniowej wypowiedzi, planu • omawia problematykę przeczytanych utworów • używa właściwych zwrotów grzecznościowych w swoich wiadomościach SMS oraz korespondencji internetowej • tworzy samodzielnie opowiadania na tematy 	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się argumentami w rozmowie • tworzy wypowiedzi o właściwej kompozycji i układzie graficznym • dokonuje selekcji informacji • tworzy poprawne językowo, spójne, zgodne z cechami kompozycyjnymi wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie(twórcze, odtwórcze), opis przedmiotu, opis miejsca, list, zaproszenie, ogłoszenie, życzenia, pozdrowienia • artykułuje prawidłowo głoski podczas recytacji, dostosowuje tempo recytacji do treści utworu • stosuje jednolitą formę wypowiedzeń (bez czasownika) w zapisie planu ramowego • rozplanowuje kompozycję układu treści w notatce • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o języku w swoich wypowiedziach na temat tekstów • zapisuje poprawne, 	<ul style="list-style-type: none"> • używa przemyślanych argumentów na poparcie swojego stanowiska • tworzy semantycznie pełne i bogate językowo wypowiedzi • wypracowuje skuteczne metody selekcji informacji • tworzy bogate językowo wypowiedzi w różnych formach gatunkowych, stosuje funkcjonalnie różne środki językowe • recytuje tekst z odpowiednią intonacją, dykcją i napięciem emocjonalnym • dba o zwięźłość wypowiedzi w zapisie planu ramowego • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych formach notatek • opowiada o treści, problematyce i formie poznanych tekstów kultury • zna i stosuje zasady netykiety w komunikacji internetowej • tworzy bogate językowo wypowiedzi w różnych formach gatunkowych inspirowane treścią poznanych utworów
---	--	--	--

	tworzonych wypowiedziach	związane z treścią poznanych utworów <ul style="list-style-type: none"> • stosuje zwroty grzecznościowe w swoich wypowiedziach ustnych i pisemnych 	komunikatywne wiadomości SMS <ul style="list-style-type: none"> • tworzy poprawne językowo, spójne, zgodne z cechami kompozycyjnymi opowiadania na podstawie tekstu • funkcjonalnie stosuje odpowiednie konstrukcje składniowe w różnych sytuacjach komunikacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie i twórczo wykorzystuje wiedzę o języku w tworzonych wypowiedziach
IV. Samokształcenie.	<ul style="list-style-type: none"> • czyta poprawnie tekst, wyznaczając głosowo granice zdań • zapisuje odręcznie informacje pozyskane z różnych źródeł • korzysta z różnych źródeł informacji (np. książki, edukacyjne programy telewizyjne, strony internetowe) • korzysta z zasobów szkolnej biblioteki • korzysta ze słownika ortograficznego • potrafi odnaleźć wskazane hasło w encyklopedii • ma świadomość, że nie wszystkie informacje w internecie są prawdziwe • korzysta z internetu w celach edukacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta poprawnie tekst, zwracając uwagę na znaki interpunkcyjne • porządkuje według własnego pomysłu uzyskane informacje • wybiera informacje uzyskane z różnych źródeł i wykorzystuje je w nauce i rozwijaniu pasji • zna zasady korzystania z zasobów bibliotecznych • zna budowę słownika ortograficznego • wyszukuje hasła w encyklopedii • ocenia przydatność uzyskanych informacji • rozwija umiejętności efektywnego korzystania z zasobów internetu 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta płynnie tekst, podkreślając głosem ważne słowa • zapisuje informacje za pomocą edytora tekstu • selekcjonuje informacje w celu wykorzystania ich w różnych sytuacjach typowych i nietypowych • korzysta z zasobów bibliotek on-line • korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych • korzysta z informacji zawartych w encyklopedii • konfrontuje ze sobą informacje uzyskane z różnych źródeł, szczególnie internetowych • zna wybrane zasady netykiety i przestrzega ich 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta tekst, stosując odpowiednie tempo i intonację w zależności od treści • opracowuje własne sposoby szybkiego i efektywnego zapisywania informacji • gromadzi dane w sposób uporządkowany i zapewniający łatwy dostęp do potrzebnych informacji • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat zasobów bibliotecznych w docieraniu do informacji • określa funkcje słowników • korzysta ze słowników on-line • krytycznie ocenia i weryfikuje informacje uzyskane z różnych źródeł

				<ul style="list-style-type: none"> • postrzega nowoczesne technologie informacyjne jako narzędzia do rozwijania i prezentowania własnych zainteresowań
--	--	--	--	---

Ocena celująca uwzględnia bardzo wysoki poziom i postępy w opanowaniu przez ucznia wiedzy oraz umiejętności przewidzianych w podstawie programowej, a także rozwój uzdolnień polonistycznych.

Otrzymuje ją uczeń, który:

swobodnie i na wysokim poziomie posługuje się wszystkimi przewidzianymi w programie formami wypowiedzi pisemnych i ustnych, a dodatkowo tworzy własne prace – teksty prozatorskie, poetyckie oryginalne pod względem treści i stylu, bezbłędne językowo; wykonuje inne działania twórcze, przez co rozbudza swą wrażliwość na literaturę i sztukę (np. artystyczna recytacja, gra w teatralnych inscenizacjach itp.);

potrafi różne teksty kultury interpretować, porównywać w niebanalny sposób wykorzystując właściwą terminologię; jest świadomym uczestnikiem życia literackiego i kulturalnego.

I. W zakresie kształcenia literackiego i kulturowego:

- interpretuje teksty poetyckie na poziomie metaforycznym
- podczas analizy utworów odwołuje się do różnych kontekstów literackich i kulturowych
- dostrzega symboliczne treści w utworach literackich i plastycznych
- stawia pytania problemowe w odniesieniu do odbieranych tekstów
- dostrzega i objaśnia związki pomiędzy warstwą językową, brzmieniową i semantyczną utworów poetyckich
- w sposób przemyślany komentuje zachowania bohaterów, uwzględniając przy tym motywy ich działania oraz kontekst sytuacyjny
- kreatywnie wykorzystuje posiadaną wiedzę i umiejętności w sytuacjach problemowych dotyczących odbioru tekstów kultury
- wyraża opinie na temat tekstów literackich i innych tekstów kultury, trafnie dobierając argumenty na poparcie swojego stanowiska
- ma szerokie kompetencje w zakresie odbioru różnych tekstów kultury

II. W zakresie kształcenia językowego:

- świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę i umiejętności językowe w zakresie słownictwa, składni, fleksji i fonetyki
- swobodnie stosuje wiedzę na temat budowy zdania i budowy tekstu wypowiedziach ustnych i pisemnych
- funkcjonalnie wykorzystuje werbalne i pozawerbalne środki wyrazu
- swobodnie wykorzystuje wiedzę o języku jako narzędziu skutecznej komunikacji
- przedstawia oryginalne rozwiązania ułatwiające naukę gramatyki i ortografii
- przestrzega zasad poprawności językowej oraz zasad etykiety językowej w każdej sytuacji komunikacyjnej
- świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje synonimy, frazeologizmy w celu wzbogacenia warstwy językowej wypowiedzi
- samodzielnie poszerza wiedzę i umiejętności poza treści przewidziane podstawą programową i programem nauczania

III. W zakresie tworzenia wypowiedzi:

- pisze bezbłędne językowo, oryginalne pod względem treści i stylu różne formy wypowiedzi

- swobodnie posługuje się werbalnymi i pozawerbalnymi środkami wyrazu w swoich wypowiedziach ustnych
- operuje bogatym słownictwem z różnych kręgów tematycznych
- w sposób szczególny dba o poprawność ortograficzną, interpunkcyjną, fleksyjną i składniową wypowiedzi
- zapisuje teksty w sposób przejrzysty z wielką dbałością o stronę graficzną i wydzielenie myślowe w formie akapitów
- podejmuje działalność literacką i kulturalną
- prowadzi blog internetowy
- redaguje twórcze, oryginalne teksty informacyjne o szkole przeznaczone do gazetki lub na stronę internetową

IV. W zakresie samokształcenia:

- wykorzystuje narzędzia TIK (np. smartfon, tablet) do zapisywania i katalogowania informacji
- opracowuje własne bazy informacji, np. kartoteki, fiszki z hasłami, foldery plików
- wykorzystuje programy, aplikacje i gry edukacyjne do samodzielnej nauki języka polskiego
- zwraca uwagę na aspekty moralne związane z korzystaniem z zasobów internetowych (odpowiedzialność, uczciwość, poszanowanie cudzej własności)